

Cena za zachráněné léto Miloš Balabán

Dovolená v zahraničí, a zvláště u moře může být letos i pěkným adrenalinem. Máme sice semafor, který má ukazovat které destinace jsou bezpečné či nebezpečné z hlediska covidu-19, nicméně signály na něm se mohou bleskově měnit. Česko se o tom přesvědčilo v případě oblíbeného Slovinska, ale i méně navštěvovaného Pobaltí. Problémy nastaly i s turisticky atraktivním Kypr.

Evropská unie otevírá své vnější hranice pomalu a nepřekročí je občané Spojených států, Indie, Brazílie a Ruska. I když existuje snaha znormálnit pohyb uvnitř Evropy, včetně Schengenu, realita je odlišná. Např. Švédové, u nichž ukazatele zasažení populace covidem jsou dokonce větší, než v USA se nepodívají do skandinávského Norska a Dánska, Nizozemí a na Kypr. Pro Brity je zatím fakticky zavřené Řecko, letecké spojení s Velkou Británií je zatím přerušeno do 15. července. Nikdo by se tomu neměl příliš divit vezmeme-li v úvahu, že v Británii je počet zemřelých kvůli covidu na milion obyvatel 650 a v Řecku pouhých 18. Je to také mnohonásobně méně než v případě jeho turistických konkurentů – Španělska (610), Itálie (570) a Francie (460). Jen pro ilustraci v Česku je tento ukazatel na velmi příznivé úrovni 33 zemřelých.

Je třeba ale vzít v úvahu, že počet nakažených covidem na globální úrovni stále stoupá, 6. července Světová zdravotnická organizace zaznamenala přes 200 tisíc nových případů. Britský profesor Adam Tooze k tomu poznamenal v deníku The Guardian, že i když východní Asie a Evropa začaly pokrizovou rekonvalescenci covid není rozhodně překonán. Nezažíváme pověstnou druhou vlnu, nýbrž stále vlnu první, která se šíří mezi 7,8 miliardami obyvatel planety.

EU se navzdory tomu přesto rozhodla „zachránit“ letošní léto pro mnoho Evropanů u moře děj se co děj i navzdory nepříznivým reáliím. Určitě v tom hraje roli ekonomika vezmeme – li v úvahu, že mnoho jižních států je na turistice hodně závislých z hlediska jejího podílu na HDP. Jenže u poskytovatelů služeb letos stejně nepůjde o profit, nýbrž spíše o pouhé přežití.

Mimořádné situace si je vědomo i Řecko aktivující síť rychlých člunů pobřežní stráže a vrtulníků, které budou schopny transportovat pacienty s covidem do nemocnic s jednotkami intenzivní péče z kteréhokoliv řeckého ostrova za méně než tři hodiny. Vláda také pronajala hotely, jež mají sloužit jako karanténní centra v nichž bude působit 200 lékařů. Může to stačit k udržení situace pod kontrolou, pokud vypuknou lokální epidemie v jednotlivých turistických střediscích, což se prostě vyloučit nedá? A nedojde i v lepším případě k tomu, že se turisté během dovolené nakazí a přenesou jí pak do svých domovských zemí? Zdá se, že „italské lyžovačky“ nikoho moc nepoučily.

Nepříjemným dilematům jsme se mohli vyhnout. Chtělo to více přesvědčit občany, aby letos i ve svém zájmu i v zájmu celku zůstali raději doma a státy je k tomu mohly i více motivovat, což by ale vyžadovalo více politické rozhodnosti. Jistě se může argumentovat o svatém právu na volný pohyb. To je jistě pravda, jenže jak vidíme ten se stejně nemusí konat, pokud dochází ke zhoršování epidemiologické situace.

Cena za „zachráněné léto“ může být nakonec zdravotně, ekonomicky i politicky až příliš vysoká. Zvýší se počet nakažených, přidá se další problém už tak krizí pochroumaným ekonomikám, a ještě se zkomplikují mezistátní vztahy uvnitř EU. Na konci léta se tak můžeme ptát, zda se nám cestování za každou cenu vyplatilo.

(Autor je bezpečnostní analytik)